

MS – 092

**II Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, May 2016
(CBCS) (F + R) (2014 – 15 & Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – II
Bhoja Prabandha, Grammar and Translation**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit or Kannada or English.**
2) Answer Question No. I and VI in **Sanskrit only.**

I. समुचितं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer.

1) भोजः कः ?

अ) सिन्धुल पुत्रः आ) मुञ्जपुत्रः इ) विष्णुशर्मापुत्रः ई) पृथापुत्रः

2) धारानगरस्य राजा कः ?

अ) युधिष्ठिरः आ) सिन्धुलः इ) हर्षः ई) विक्रमः

3) बृहत्कथाचाः रचयिता कः ?

अ) क्षेमेन्द्रः आ) बुद्धिसागरः इ) गुणादयः ई) भोजः

4) भोजस्य पितृव्यः कः ?

अ) मुञ्जः आ) सिन्धुलः इ) अर्जुनः ई) वत्सराजः

5) कल्पलता का ?

अ) कला आ) विद्या इ) गीतम् ई) नृत्यम्

6) विष्णु शर्मणः ग्रन्थः कः ?

अ) हितोपदेशः आ) पञ्चतन्त्रम् इ) शुकसप्ततिः ई) रामायणम्

7) जयन्तः कस्य पुत्रः ?

अ) वत्सराजस्य आ) बुद्धिसागरस्य इ) मुञ्जस्य ई) सिन्धुलस्य

8) दशास्यान्तकः कः ?

अ) रामः आ) कृष्णः इ) लक्ष्मणः ई) अर्जुनः

P.T.O.

MS - 092

2

- 9) भोजः केन जीवितः इति प्रथा समभूत् ?
 अ) पित्रा आ) योगिना इ) राज्ञा ई) सेवकेन
- 10) द्रविडदेशात् कः आगतः ?
 अ) लक्ष्मीधरः आ) कालिदासः इ) गोविन्दः ई) भोजः

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer any two of the following.

1) भोजस्य राज्यप्राप्तिम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭೋಜನ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on how Bhoja acquired the Kingdom.

2) कथा साहित्यमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Katha Sahityam.

3) भोजस्य कवीनाम् आश्रयम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭೋಜನ ಕವಿಗಳ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the patronage given by Bhoja to the poets.

III. गद्य भागस्य कन्नड वा आङ्ग्ल भाषायां अनुवादं कुरुत ।

(1×12= 12)

ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into Kannada or English.

तत्त्वश्चैवं विचिन्तयन् मुक्त एव दिनस्य तृतीये यामे एक एव मन्त्रयित्वा वक्रदेशाधीश्वरस्य महाबलस्य वत्सराजस्याकारणाय स्वमन्त्ररक्षकं प्राहिणोत् । स चाक्ररक्षको वत्सराजमुपेत्य प्राह - 'राजा त्वामाकारयति' इति । ततः स रथमारुह्य परिवारेण परिवृतः समागतो रथादवतीर्य राजानमवलोक्य प्रणिपत्योपविष्टः ।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

राजा च तदर्थं ज्ञात्वा शय्यातो भूमौ पपात । ततश्च देवीकरकमलचालित चेलान्ज्वानिलेन ससंज्ञो भूत्वा 'देवि, मा मां स्पृश हा हा पुत्रघातिनम्' इति विलपन् कुर इव द्वारपालानानाथ्य 'ब्राह्मणानानायत' इत्याह । ततः स्वाज्ञया समागतान्ब्राह्मणान्त्वा 'मया पुत्रो हतः, तस्य प्रायश्चित्तं वदध्वम्' इति वधन्तं ते तमूचुः राजन्, सहसा वह्निमाविश' इति ।

IV. द्वयोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×2½=5)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** sentences.

- 1) भोजस्य जन्मपत्रिकां ब्राह्मणं पृच्छ ।
- 2) वयं राजादेशकारिणः ।
- 3) मा मां स्पृश ।
- 4) त्वं च साक्षाद्विष्णुरसि ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

- 1) सिन्धुलः ।
- 2) वत्सराजः ।
- 3) बृहत्कथा ।
- 4) कुविन्दः ।

VI. संस्कृत भाषायां उत्तरं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Answer in **Sanskrit**.

अ) पञ्चानां विग्रहवाक्यं कृत्वा समास नाम लिखत ।

(5×1=5)

ಐದರ ವಿಗ್ರಹ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Dissolve the compound and name **any five**.

- 1) भूपालभवनम्
- 2) असत्यम्
- 3) राजर्षिः
- 4) महाराजः
- 5) पञ्चवटी
- 6) शकुन्तमरालौ
- 7) अशक्ताः
- 8) गजाननः

MS - 092

4

आ) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत ।

(2x2½=5)

ಎರಡರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿರಿ.

Change the voice of **any two**.

- 1) रावणेन आत्मलिङ्गं घाच्यते ।
- 2) राजा प्रविशति ।
- 3) अहं पाठं पठामि ।

VII. कन्नड वा आङ्ग्ल भाषायां अनुवदत ।

(1x5=5)

ಇನ್ನೂ ಅಥವಾ ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate into **Kannada or English**.

काञ्चीपुरे कश्चिदिद्वान् अभवत् । एकस्मिन् दिने तस्य अन्तिकम् एकः बालः आगम्य 'आर्य मम विद्या अधिगन्तव्या इति आशा वर्तते । भवान् मां विद्याम् अध्यापयितुम् अर्हति' इति प्रार्थयामासा' अरे देवः क्वास्ति ? इति विद्वान् बालकं पप्रच्छ । ततः सः बालः 'देवो यत्र नास्ति तद्भवान् प्रथमतः ब्रवीतु । ततः परम् अहम् आवेदयामि' इति उवाच ।